

בע"א (אשדוד) 41224-11-23 - עיריית אשדוד מחלקה משפטית נ' סופיה פרוקופץ

בע"א (אשדוד) 41224-11-23 - עיריית אשדוד מחלקה משפטית נ' סופיה פרוקופץ
בע"א (אשדוד) 41224-11-23
עיריית אשדוד מחלקה משפטית

נגד

סופיה פרוקופץ

בית משפט השלום באשדוד

[20.03.2024]

כבוד השופטת בכירה רבקה שורץ

החלטה

כללי

עסקינן בבקשה להשבת כלבים לפי סעיף 10א(א) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994 ("חוק צב"ח").

ביום 17.12.23 נתפסו 43 כלבים בדירתה של הגב' סופיה פרוקופץ ("המבקשת"), ברחוב המעפילים 7/17 באשדוד ("הדירה") והועברו למתקן מוגן, כנדרש בסעיף 8(ג) לחוק צב"ח ("הכלבים"). הפעולה בוצעה מכוח צו כניסה למקרקעין ותפיסה מיום 12/12/24 אשר הוצא בשל חשש סביר למצבם ותנאי המחיה של הכלבים. המבקשת הינה הבעלים ו/או המחזיקה בכלבים עובר לתפיסתם.

ביום 20/12/23 פנתה בתה של המבקשת, הגב' קמילה פרוקופץ ("קמילה") למשרד החקלאות ופיתוח הכפר ("משרד החקלאות") בבקשה להשיב את הכלבים, בין היתר על בנימוק כי לא כל הכלבים שנתפסו שייכים למבקשת. ביום 25/12/23 נדחתה הבקשה בהחלטה מנומקת של ד"ר אילת שמואלי גולדין, רופאה וטרינרית באגף רווחת בעלי חיים - השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות ("הממונה").

ביום 2/1/24 הגישה המבקשת בקשה לביהמ"ש להשיב את הכלבים לפי סעיף 10א(א) לחוק צב"ח. בית המשפט קבע דיון במעמד הצדדים, במהלכו הוגשו ראיות ונשמעו עדויות עדים וסיכומים.

המבקשת מבקשת שהכלבים יוחזרו אליה, בין היתר בטענה שחלקם לא שלה.

המבקשת טענה בסכומיה, כי הכלבים הם הילדים שלה, המשפחה שלה [שורה 13, עמוד 2 לפרוטוקול הדיון מיום 28 בפברואר, 2024 ("הפרוטוקול")]. המבקשת הוסיפה וציינה, כי מאז שהכלבים נלקחו היא אינה יודעת מה מצבם.

לטענת המבקשת כשהכלבים היו בחזקתה הם היו בריאים, ולדעתה הם חלו לאחר שעברו למתקן המוגן.

המבקשת סבורה, כי הכלבים ב"סטריס" כל עוד מצויים בחזקת הרשות ויש לה קושי לישון בלילות בשל היעדרותם.

הוסיפה המבקשת לטעון שהכלבים אינם מקבלים אוכל במתקן המוגן, לדבריה "בטח הם רעבים" (עמ' 37 לפרו' שו' 15-16).

המבקשת אישרה שהיה "בלאגן" בדירתה כי לא היה מי שיעזור לה. אך לטענתה בתקופה הנוכחית, הדירה נקיה והיא יכולה לקלוט את הכלבים חזרה. המבקשת טענה כי עדי המשיבה - הווטרינרים של הרשות ומשרד החקלאות "משקרים" (עמ' 37 לפרו' שו' 18).

המשיבה מתנגדת לבקשה.

המשיבה בסיכומיה הפנתה לעדויות הרופאים הווטרינרים ולראיות שהוגשו, והיא גורסת כי אין מקום להשיב את הכלבים לידי המבקשת בשל מצבם הרפואי וההתנהגותי של הכלבים, וכן תנאי המחיה הירודים בהם חיו עת שהו בדירת המבקשת. על פי עדויות הווטרינרים, תנאי מחיית הכלבים לבדם היו התעללות בכלבים באופן המנוגד לחוק צב"ח המאלץ את הרשות לבקש צו כניסה ותפיסה לחילוף הכלבים למתקן מוגן. ב"כ המשיבה סבור כי על פי הראיות עולה חשד סביר, שדירת המבקשת היוותה מתקן לא מורשה להרבעת כלבים מגזע צ'יוואווה לצורכי סחר. ב"כ המשיבה הפנה להיקף ההוצאות הגבוה, שנאלצה הרשות הווטרינרית להוציא - מעל 100,000 שח', על מנת לטפל בכלבים מאז נקלטו במתקן המוגן.

אף על פי כן, עומד ב"כ המשיבה על התנגדות המשיבה להשבת הכלבים למבקשת תוך הפניה להתנגדות המבקשת לביקורת של הווטרינרים של הרשות המקומית ולחוסר שיתוף הפעולה של המבקשת והשקרים שלה ושל בתה, שנועדו למנוע את מימוש צו הכניסה שניתן ע"י בית המשפט לצורכי חקירה והגנה על הכלבים.

ההליכים

ביום 21 בנובמבר, 2023 ניתן צו כניסה לדירת המבקשת בעקבות חשד לביצוע עבירות על חוק צב"ח ועל חוק הסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ג-2002 ("חוק הפיקוח").

הצו התיר למשיבה לבדוק את מצב הכלבים בדירה, ולבצע כל פעולה נדרשת לחקירת קיומן של עבירות על החוקים הנ"ל.

המבקשת לא שיתפה פעולה, לא איפשרה כניסה לדירה, טענה כי אין בדירה כלבים, וסירבה לניסיון המשיבה לבצע את הצו.

ביום 12 בדצמבר, 2023 ניתן צו נוסף לבקשת המשיבה, צו כניסה שכלל היתר לפרוץ את הדירה, ובמידת הצורך, היתר ללכוד את הכלבים שימצאו - זאת לאור היעדר שיתוף פעולה מצידה של המבקשת וקיומו חשד סביר לביצוע של עבירות בניגוד לחוק צב"ח וחוק הפיקוח ("צו תפיסה").

ביום 17 בדצמבר, 2023 מומש צו התפיסה. גם הפעם המבקשת התנגדה בכוח לביצוע הצו: היה צורך בפריצת הדלת ובריסון פיזי של המבקשת.

במסגרת מימוש צו התפיסה, מתוקף סמכות המשיבה לפי סעיף 8(א) לחוק צב"ח, הוחרמו 43 כלבים מגזע צ'יוואווה מהדירה והועברו למתקן מוגן (כפי שהוגדרו לעיל, "הכלבים").

הודעה לפי סעיף 9(א) לחוק צב"ח נמסרה למבקשת.

במעמד הביקורת שהתקיימה בביצוע צו התפיסה, נכחה גם הגב' אהובה טוקמן, תברואנית המשמשת גם כמפקחת ("התברואנית"). מחוות דעת התברואנית עלה כי הדירה מהווה מפגע תברואתי המסכן את דיירי הבניין בכלל ואת דיירי הדירה בפרט.

בנוסף, במוקד העירוני התקבלו תלונות בקשר עם ניקיון ותברואת הדירה.

בהתאם לכך, ביום 21 בדצמבר, 2023 הוצא צו כניסה לדירה וצו סילוק מפגע בהתאם לחוק עזר לאשדוד (מפגע תברואה), תשכ"ח-1967 ("צו סילוק מפגע"; בע"א 43523-12-23 עיריית אשדוד מחלקה משפטית נ' פרוקופץ). כמתואר לעיל, ביום 20 בדצמבר, 2023 פנתה קמילה למשרד החקלאות בבקשה להשיב את הכלבים.

יצוין כי על אף שהפנייה למשרד החקלאות נעשתה על ידי קמילה, והבקשות לביהמ"ש הוגשו במועדים שונים על ידי המבקשת, קמילה, ובנה של המבקשת, מר שמעון שמחה פרוקופץ ("שמעון"), ביהמ"ש החליט, לפנים משורת הדין, לראות את שלושת המבקשים כמי שעמדו בסד הזמנים הקבוע בחוק צב"ח (סעיפים 12(א) ו-10א.א) (א) לחוק צב"ח).

ביום 25 בדצמבר, 2023 משרד החקלאות השיב לקמילה בהחלטה מפורטת כי בקשתה להשבת הכלבים מסורבת בהתאם להוראות סעיף 10(א) לחוק צב"ח ("תשובת הממונה").

ביום 2 בינואר, 2024 הגישה המבקשת את הבקשה מושא הליך זה - בקשה להשבת הכלבים לפי סעיף 10א. לחוק צב"ח ("הבקשה המקורית").

בעפא (ב"ש) 33135-08-18 מדינת ישראל - משרד החקלאות ופיתוח הכפר נ' מרדכי ניסני ("פרשת ניסני") נפסק כי "בשים לב למטרות החוק (הקטנת סבל בעלי החיים) ולכך כי לוח הזמנים בחוק מלמד כי מדובר בהליך שאמור להיות מהיר ויעיל (מטרה שלא הושגה כלל בהליך דנן), לכאורה נראית לי נכונה העמדה לפיה, ככלל, בית המשפט רשאי להכריע בדברים על יסוד הראיות בכתב, כפי שהוסכם במקרה זה. זאת, מבלי לגרוע מסמכות בית המשפט לחקור מצהיר או עד מרכזי, אם יש נימוק מיוחד המצדיק זאת." (בפסקה 57 לפסק הדין).

עם זאת, לאור העובדה שהכלבים מצויים במתחם מוגן בידי השירות הווטרינרי העירוני, ולאור העובדה שמדובר בהחלטה הקובעת החזרה או הרחקת הכלבים מהמבקשת ובני ביתה לצמיתות - ביהמ"ש מצא לנכון לקיים דיון במעמד הצדדים (ראו גם ע"ח (מחוזי חי') 28521-02-22 סאבר נוג'ידאת נ' מדינת ישראל משרד החקלאות (נבו 17.02.2022)).

יש לציין כי גם לאחר קביעת מועד הדיון, המשיכה המבקשת להגיש לבית המשפט בקשות להשבת הכלבים, בימים 16 בינואר, 2024, 31 בינואר, 2024 וב-6 בפברואר, 2024. הבקשות השונות חזרו על עיקרי הדברים שנכתבו בבקשה המקורית.

בבקשה מיום 31 בינואר ביקשה המבקשת נוכחות של מתורגמן לשפה הרוסית. ביום 17 בינואר, 2024 קמילה הגישה בקשה להשבת 12 כלבים שלטענתה שייכים לה.

למחרת שמעון הגיש בקשה להשבת 9 כלבים, שלטענתו שייכים לו.

החלטה באשר לקביעת מועד הדיון במעמד הצדדים, ניתנה בהתייחס לבקשה של כל אחד מהמבקשים, ובהתחשב בבקשות לשינוי מועד הדיון.

כבר בשלב זה יובהר כי דין הבקשות של שמעון וקמילה להידחות על הסף.

מצופה היה שקמילה ושמעון יגיעו לביהמ"ש במעמד של מבקשים.

שמעון לא צרף תצהיר לבקשתו, לא נכח בדיון ולא הגיש בקשה לשינוי מועד הדיון או בקשה אחרת בעניין מועד הדיון. קמילה לא צירפה תצהיר לבקשתה, כפי שזו הוגשה לתיק. אמנם קמילה התייצבה לדיון, אך לא ביקשה להעיד או לשאת דברים, ולמעשה נכחה בדיון ושימשה כמתורגמנית לאימה, המבקשת.

בקשות קמילה ושמעון הוגשו בעלמא, לא נתמכו בראיה כלשהי, ולא זכו אף למעט ערך בפני עצמן, כאשר כותביהן לא הציגו את עניינם בפני ביהמ"ש. לפיכך - דין בקשות אלה להידחות על הסף.

ייאמר כבר עתה כי גם דין בקשת המבקשת להשבת הכלבים, הן הבקשה המקורית והן הבקשות שהוגשו לאחריה, להידחות מהטעמים שיפורטו בהמשך.

הבקשה המקורית והתצהיר שצורף לה

המבקשת צרפה לבקשתה המקורית תצהיר לפיו האמור בבקשה אמת.

טענות המבקשת הנוגעות לליבת המחלוקת יפורטו להלן:

המבקשת הזמינה שירותי ניקיון לניקוי הדירה;

כל הכלבים מחוסנים ומשובבים;

5 כלבים שייכים לחברה שלה, שנסעה לבלארוס בגלל המלחמה, והיתר שייכים למבקשת, לקמילה ולשמעון;
התקיימה ביקורת מטעם העירייה ב-31/12/23, אשר מימצאה מלמדים, שהדירה במצב תברואתי הרבה יותר טוב
(פסולת נזרקה ורצפה נקייה);

לפני שנתיים, לנה, וטרינרית של עיריית אשדוד, נתנה אישור שהכלבים יחיו בדירה;

תנאי המחיה בבית כעת מצוינים לכלבים;

תמורת קיום תנאים כלשהם ותשלום על סך כ-42,000 ש"ח - המנהל הווטרינרי מסכים להשיב למבקשת את הכלבים
;

למרות שהמשיבה נמנעה מלחקור את המבקשת חקירה נגדית על המפורט בבקשתה בכתב, היא הביאה ראיות
למכביר להפרכתן (כפי שיתואר בהמשך), ואילו המבקשת מצידה לא הביאה ראיות סותרות.

מהלך הדיון

ביום 28 בפברואר, 2024 נערך דיון במעמד הצדדים. הדיון נמשך כל היום - מהבוקר ועד לאחר הצהריים.

הגם שמתורגמנית לשפה הרוסית התייצבה לדיון לבקשת המבקשת, הרי בעקבות טענות של המבקשת על רמת
התרגום ובקשות חוזרות שלה, שבתה קמילה תתרגם לה (שורות 1-2 בעמוד 3, שורה 4 בעמוד 5, שורה 24 בעמוד 8
לפרוטוקול), ובהתאם לנסיבות ששררו בדיון, שוחררה את המתורגמנית מהדיון בשעה 11:38.

המבקשת ביקשה להשיב לה את הכלבים. המבקשת ציינה שהיא אוהבת את הכלבים וחרדה לגורלם כל עוד הם
מצויים בחזקת המשיבה. המבקשת טענה כי היא מתייחסת אל הכלבים כמו אל ילדיה, דואגת להזין אותם, שומרת על
בריאותם ואף מחסנת אותם בעצמה, כי יש לה ניסיון מחו"ל כרופאה (ראו שורות 24-26, עמוד 11; שורה 8 בעמוד
17; שורות 14-15 בעמוד 25; שורות 2-14 בעמוד 36 בפרוטוקול).

המשיבה מתנגדת נחרצות להשבת הכלבים למבקשת.

לדיון התייצבו והעידו הן נציגי המחלקה הווטרינרית של עיריית אשדוד לרבות מנהל השירות הווטרינרי ד"ר משה דהן (עמ' 3),
(עמ' 3), ד"ר דנית כהן, וטרינרית של עיריית אשדוד (עמ' 1), ד"ר ילנה אביזמר, וטרינרית של עיריית אשדוד
(עמ' 2), והן ד"ר איילת שמואלי גולדין, הממונה לעניינינו לפי חוק צב"ח, וטרינרית באגף רווחת בעלי חיים במשרד
החקלאות (עמ' 4).

כמו כן הוגשו לבית המשפט מסמכים ודו"ח ללמד על מצבם הבריאותי של הכלבים במועד התפיסה והעברתם למתקן
המוגן, היות רובם ללא רישום בעלים וללא שבב (למעט חמישה כלבים). אף לא אחד מ-43 הכלבים הוחזק ברישיון
כדין או היה מחוסן נגד כלבת כנדרש בחוק (מש' 11, מש' 23).

לביהמ"ש הוגשו גם תמונות וסרטונים המלמדים על מצב הדירה של המבקשת (מלוכלכת, עמוסה בשקיות ציוד,

פסולת, חרקים, תיקנים, כלבים מסתתרים בערימות הציוד) ועל תנאי המחיה הקשים והבלתי-סבירים של הכלבים

בדירה, עד כדי שנראה כי אלו עולים להזנחה ולהתעללות (ראו מש' 12-א-כ"ח, מש' 13-א-כ"ב, מש' 26).

העדויות שנשמעו והראיות שהוגשו לבית המשפט מבססות את עמדת המשיבה לפיה הנאשמת החזיקה את הכלבים
לצורך מכירתם וקיומו של סחר בהם (ראו מש' 22, מש' 24, מש' 24א; שורות 16-17 בעמוד 9, ושורות 11-12 בעמוד
22 בפרוטוקול).

עדוּתָהּ של ד"ר דנית כהן, עמ' 1, וטרינרית של הרשות המקומית:^[1]

ד"ר דנית כהן תיארה היכרות קודמת של השירות הווטרינרי עם המבקשת עוד משנת 2021 המלמדת על התנהגות בעייתית של המבקשת עם כלבים. ביוני 2021 ניתן צו כניסה לדירת המבקשת על מנת לבדוק את מצב בעלי-החיים בדירה. הצו נתלה בכניסה לדירה ב-5 ביוני, 2021.

בעקבות תליית הצו, המבקשת יצרה קשר עם השירותים הווטרינריים ותיאמה עימם מועד לביקורת ליום 17 ביוני, 2021. כאשר השירות הווטרינרי הגיע במועד, בדירה הייתה כלבה אחת - בסיה. בעקבות ממצאי הביקורת ב-2021, ניתן למבקשת אישור זמני למשך 3 חודשים להחזיק את הכלבה שנמצאה.

התנאי לרישיון להחזקת הכלבה היה פינוי הדירה מחפצים, ביצוע ניקיון יסודי בדירה וכן מתן אפשרות לשירות הווטרינרי לקיים ביקורת נוספת בתום 3 חודשים.

בחלוף התקופה, השירות הווטרינרי שב לנסות לתאם ביקורת מול המבקשת, אך נתקל בסירובים עד שלבסוף המבקשת אמרה בשיחה טלפונית לד"ר אביזמר, כי הכלבה בסיה מתה (שורות 3-4, עמוד 4 לפרוטוקול).

השירות הווטרינרי ביקש להגיע למרות זאת, אך נענה בשלילה.

באוגוסט 2023 התקבלה באגף רווחת בעלי חיים במשרד החקלאות תלונה על החזקת כלבים בתנאים לא נאותים בדירה וקיום סחר בכלבים מסוג גזע צ'וואווה. משרד החקלאות העביר את הטיפול בתלונה לשירות הווטרינרי המקומי.

בנובמבר 2023 התקבלה פנייה אנונימית במוקד 106 של הרשות העירונית על רכישת כלב או כלבה מהמבקשת, שהתקבלה אצל רוכשה חולה ובמצב גופני ירוד.

בעקבות פניות אלו החלה השתלשלות העניינים כמתואר לעיל.

הפיקוח הווטרינרי המקומי ניסה להיכנס לדירה מספר פעמים. באחד מהניסיונות להיכנס לדירה, ביום 26 בנובמבר, 2023, פגשו בקמילה יוצאת מהבנין בו גרה המבקשת. באותו מפגש טענה קמילה כי לא גרה עם אמה, וכן כי אמה מאושפזת בב"ח קפלן ברחובות, טענה שהוכחה כשקר. מבירור מול ב"ח קפלן - המבקשת לא הייתה מאושפזת בקפלן שם 2009.

ביום 16 בדצמבר, 2023 נמצאה מודעת מכירה של כלבי צ'וואווה, שפורסמה על-ידי המבקשת עם משפט הטלפון שלה באתר מכירתי רוסי - Orbita.

ביום 17 בדצמבר, 2023 נעשתה ביקורת בליווי משטרת ישראל, יחידת הפיצו"ח של משרד החקלאות ורופאות וטרינריות מטעם העיר אשדוד (יחד יקראו להלן "המבקרים") ("הביקורת"). לשם ביצוע הביקורת היה צורך בפריצת דלת הדירה.

המבקשת התנגדה בכוח לביקורת.

עמדתה המקצועית של העדה היא שהמבקשת הפרה כל היבט של תנאי מחיה הנדרש לפי חוק לבעלי חיים - אספקת מזון, מקום למרבץ, מקום לקיום פעילות גופנית, אפשרות להטלת צרכים וקבלת טיפול רפואי.

כמו כן היא סבורה כי יחסה של המבקשת לכלבים ותנאי המחיה שיצרה עבורם מהווים התעללות באמצעות הזנחה ממושכת: מתן מזון לא מותאם (סעיף 10 למש' 11א), תנאי מחיה מסכני חיים (סעיף 9 למש' 11א), מניעת אור שמש (סעיף 16 למש' 11א), מניעת טיפול רפואי נדרש (סעיף 17 למש' 11א), ואף הרבעה של כלבות עם היסטוריה של ניתוחים קיסריים באופן שמסכן את חייהן.

הדירה הייתה מלאה בפסולת מכל הסוגים, צפופה ועמוסה באופן שלא ניתן היה לנוע בה בחופשיות. התוצאה מקיומם של כלבים רבים במתחם עמוס עד כדי שאין רצפה חשופה, היא לכידותם של הכלבים מתחת לערימות ציוד, אשפה וצרכים (ראו מש/א-כ"ח).

בדירה היו כמויות חרקים אדירות, ריח אמוניה חריף (סע' 12 למש/א11).

לדעתה, הכלבים היו בסכנת חיים.

העדה מפנה את תשומת הלב כי המבקשת, לא רק שהפרה את חוק צב"ח, אלא היא הפרה גם את חוק הפיקוח מכיוון שאין רישיונות לכלבים; את חוק הרופאים הווטרינרים, תשנ"א-1991 ("חוק הרופאים הווטרינרים"), מכיוון שבזמן הביקורת נמצאו בדירה חיסונים, שפג תוקפם (עמ' 11 שו' 25,26, מש/א12 כח' יב', יא', י') ולדברי המבקשת היא מעניקה לכלבים טיפול רפואי וחיסונים (לעניין זה ראו גם שורות 14-2 בעמוד 36 בפרוטוקול); ואת פקודת הכלבת, מכיוון שלא קיים רישום לפיו הכלבים מחוסנים כנגד כלבת.

העדה הוסיפה ותיארה כי במעמד הביקורת אף התרחשה התעללות פיזית באחד הכלבים, כאשר המבקשת זרקה עליה את אחד הכלבים בשל כעסה על כניסת המבקרים לדירה.

העדה ציינה כי במסגרת מימוש צו התפיסה הוחרמו 43 כלבים - 8 זכרים ו-35 נקבות - יחס שבפני עצמו מעיד על מטרת ההחזקה - הרבעת הכלבים.

מתוך 43 כלבים - רק 5 היו משובבים, 4 מתוכם על שם המבקשת.

עם קבלת הכלבים למתקן המוגן כל הכלבים נסרקו ואלו שלא היו משובבים (רובם) - סומנו בשבב. הכלבים קיבלו חיסונים נגד כלבת (למעט הגורים אותם לא ניתן לחסן בשל גילם הצעיר). הכלבים עברו בדיקה רפואית ראשונית ושקילה. כל הכלבים עברו הערכה התנהגותית מקצועית ע"י מאלף (סע' 17 למש/א11).

מבחינת מצבם הרפואי של הכלבים, חלק מהנקבות אובחנו עם בעיות אגן, צליעה וקושי בהליכה. נמצאו גם גירויים בכפות הרגליים ועיבוי מפרקים שנגרמו כנראה בשל הליכה על קרקע מלאה בצרכים. לכלבים היו ציפורניים ארוכות שהעידו על כך שלא מוציאים אותם לטיולים, התקרחויות, גירוי עור, פצעים עוריים, וסימני שלשול (סע' 17 למש/א11).

עוד בממצאים רפואיים: פרווה לא מטופחת, עור מעובה במפרקי רגליים אחוריים המעידים על הליכה לא תקינה, דלקות עיניים והפרשות מהעיניים, פטמות מלאות בחלב שמעידות על המלטות חוזרות, עודף משקל, דלקות חניכיים ושיניים כפולות (ראו מש/א11, מש/א13-כ"ב, מש/26).

נקבה אחת, שהוחרמה בעת שהייתה בהיריון, הורבעה אחרי שעברה ניתוח קיסרי והגיעה למתקן המוגן עם גירוי עור באפרכסת. הכלבה הפסיקה לאכול, החלה לשלשל והחלו הפרשות ירוקות מהוולבה (אזור איבר המין). הכלבה לא הצליחה להמליט בכוחות עצמה, ולכן יום למחרת בוצע בה ניתוח חירום כדי להציל את חייה. בניתוח החירום הוצאו שני עוברים לא מפותחים מספיק ונצפו הידבקות בין הרחם לרקטום.

ממצאים אלו מעידים על כך שהנקבה הנדונה עברה ניתוח קיסרי בעבר.

ויודגש: קיומו של ניתוח קיסרי בעברה של הכלבה מעיד על קושי להמליט ולכן אין להרביע אותה.

הכלבים עברו גם אבחון התנהגותי על-ידי מאלף מוסמך על חשבון העירייה. נמצא כי קיימות גם בעיות התנהגות: הכלבים לא מורגלים ביציאה לטיולים, לא מורגלים לרצועה, לקולר, לעשיית צרכים על הקרקע, וכן באכילת מזון מותאם לכלבים.

העדה מסרה כי במכתבים ששלחו המבקשת וקמילה החל מה-18 לדצמבר, 2023 אל הרשות הן הצהירו שהדירה נוקתה. ב-24/12/2023 מחלקת תברואה של העירייה נתנה למבקשת התראה של שבוע להסיר את המפגע התברואתי בעצמה. בביקורת המחלקה ביום 31/12/2023 ניכר, כי אין שינוי במצב התברואתי של הדירה.

הדירה נוקתה במשך חמישה ימים על ידי מחלקת תברואה בשיתוף מחלקת רווחה, ובנוכחות משטרת ישראל. במתקן המוגן הכלבים מקבלים טיפול יומי אינטנסיבי, בעלויות של (מיום הביקורת ועד למועד הדין) למעלה מ-100,000 ש"ח.

עדוּתה של ד"ר ילנה אביזמר, עמ' 2, וטרינרית של הרשות המקומית:^[2]
העדה העידה כי בעקבות התלונה שהתקבלה באוגוסט 2023 במשרד החקלאות (כאמור לעיל, תלונה בדבר קיומו של סחר בכלבים מגזע צ'וואוהו ותנאי מחייה ירודים לכלבים החיים בדירה), נוצר קשר טלפוני עם המבקשת בו ביקשו לתאם ביקור לביצוע ביקורת. השיח בין השניים התנהל בשפה הרוסית, שפת האם של המבקשת. המבקשת סירבה ולא שיתפה פעולה ואף טענה כי אין לה כלל כלבים. גם בעקבות התלונה שהתקבלה במוקד העירוני בנובמבר 2023 (כאמור, פנייה של מי שרכש כלב/ה מהמבקשת, והכלב/ה התקבל במצב גופני ירוד), נוצר שוב קשר טלפוני עם המבקשת בו ביקשו לתאם ביקור לביצוע ביקורת, וזו שוב סירבה בטענה כי אין ברשותה כלבים.

טרם המפגש עם קמילה, ביצאה מהבניין בו גרה המבקשת ביום 26/11/2023 (המתואר גם בעדותה של ד"ר כהן, עמ' 1), התקשרה המבקשת לכלביה וטענה כי היא מאושפזת בבית-חולים. במעמד אותה שיחה, ציינה המבקשת כי יש ברשותה 4 כלבים ששייכים לחברה שלה, ולמעט אלו אין עוד כלבים בחזקתה. הכלבים הגיעו לחזקת השירות הווטרינרי כאשר הם לא בריאים. הכלבים מטופלים באמצעות שלושה וטרינרים, לפי הצורך, מקבלים מזון מותאם לגילם ולגודלם וטיפול רפואי נדרש. עדותו של ד"ר משה דהן, עמ' 3:

ד"ר משה דהן הוא מנהל השירות הווטרינרי בעיריית אשדוד, אשר הגיע לבית המשפט להבהיר את עמדת השירות הווטרינרי לפיה אין מקום להשיב למבקשת את הכלבים לאור התנהלות ארוכת שנים מצידה של המבקשת, המאופיינת בחוסר שיתוף פעולה, מתן הצהרות שאינן אמת וחוסר כיבוד צווי בית-משפט. ד"ר כהן העריך שהיקף ההוצאות שהרשות הוציאה בעבור טיפולים רפואיים ואחרים שנדרשו ונדרשים לכלבים גבוה מ-100,000 ש"ח.

עדוּתה של ד"ר איילת שמואלי גולדין, עמ' 4:

ד"ר איילת שמואלי גולדין, עמ' 4 העידה כממונה^[3] לעניין חוק צב"ח ("הממונה"), מכוח האצלת סמכות מד"ר חן הניג, הממונה במשרד החקלאות.

הממונה העידה, כי על פי הראיות שהובאו בפניה כממונה בענינם של הכלבים שהיו בבית המבקשת, לדעתה המקצועית מדובר בארוע מתמשך של תנאי מחייה "לא ראויים בלשון המעטה" לבעלי החיים, תנאים מחיה המסכנים את חיי בעלי-החיים וכיוצא בזאת - מהווים גם סכנה לבריאות הציבור (שורות 21-23, עמוד 33 בפרוטוקול). לשיטתה, בדירה התקיים בית גידול אשר, על פי החוק, בית גידול נחשב כמתקן ועליו חלות דרישות נוספות. אף אחת מן הדרישות הללו לא התקיימה בדירה.

תשובת הממונה (כפי שהוגדרה לעיל) בהחלטה מיום 25/12/23 ועדותה בבית המשפט נסמכות על ראיות שסופקו על-ידי השירות הווטרינרי בעיריית אשדוד.

העדה מפנה את תשומת הלב לכך שהמבקשת לא הביאה בפני בית-המשפט כל ראיה סותרת לכתוב בתשובות הוטרינרים של הרשות והממונה. לא היו בידי המבקשת ראיות נגדיות כלשהן מטעם גורם טיפולי מקצועי לעניין מצבם הבריאותי של הכלבים טרם נלקחו למתקן מוגן.

העדה הדגישה כי המבקשת לא הביאה כל סימוכין כלשהם לכך שהיא יכולה לגדל את הכלבים בהתאם לתנאים בחוק. לדעת הממונה, הכלבים לא זכו לטיפול ותנאי מחיה סבירים, אף לא מינימלים עת שהו בחזקת המבקשת. הממונה הדגישה כי המבקשת לא שיתפה פעולה עם גורמי הפיקוח, על אף שניתנו לה הזדמנויות רבות לשתף פעולה עם הגורמים הרלוונטיים.

הממונה ציינה כי נמנע מהכלבים אספקת אוכל בהתאמה לגילם, סוגם ומצבם הבריאותי. כמו כן נמנעו מהם טיפולים רפואיים, על אף החובה בחוק לספק לבעלי חיים רפואה מונעת כמו חיסונים וטיפולים נגד תולעים וטפילים.

הממונה הדגישה כי כמות הטיפולים שהכלבים קיבלו מרגע הגעתם למתקן מוגן והממצאים הרפואיים מחזקים את ההערכה כי מדובר בסבל של ממש ללא צידוק, ואי מודעות מלאה של המבקשת לצרכים הנדרשים לכלבים. לשיטתה, סביר כי לאור ממדיהם הקטנים של הכלבים, וריבוי הפסולת בדירה באופן שלא מותר רצפה חשופה, נמצאו גופות של כלבים שנקברו תחתיהן.

הממונה מסרה, כי תחת החזקתה של המבקשת, הכלבים חוו התעללות והזנחה. לדעתה, המבקשת הוכיחה פעם אחר פעם שאי אפשר לסמוך עליה. עמדתה היא שאין להחזיר למבקשת את הכלבים, ויש, לאסור עליה להחזיק בעלי חיים, ככל שביהמ"ש רשאי.

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית היא חוק צב"ח.

סעיף 1א2 (א) לחוק צב"ח מטיל חובה על הבעליו והמחזיק לספק צורכי המחיה של בעל החיים: "בעלים של בעל חיים או המחזיק בו חייבים לספק לו את צורכי מחייתו, לדאוג לבריאותו ולמנוע התעללות בו."

מטרת חוק צב"ח היא הגנה על בעלי-חיים - שלא יעוללו להם רע(רע"א 1684/96 עמותת "תנו לחיות לחיות" נ' מפעלי נופש חמת גדר בע"מ, נא(3) 832 (1997); להלן "פרשת חמת גדר").

כבוד השופט אינפלד קבע בפסקה 43 לפסק דינו בפרשת ניסני כי "חוק צער בעלי חיים נוקט בדרכים שונות על-מנת להביא לשיפור רווחתם של בעלי החיים ובעיקר למנוע את סבלם. החוק נתן ביטוי משפטי לחובה המוסרית להגן על בעלי החיים. החוק מכון את התנהגותם של הפרטים ושל רשויות השלטון, והפרתו עלולה להביא לתוצאות עונשיות (סעיף 17 לחוק)".

על הטעמים להגנה על בעלי חיים עמד כב' השופט גולדברג ב(בג"צ 6446/96 העמותה למען החתול נ' עיריית ערד, פ"ד נה(1) 769 (1998), בפסקאות 1-3 לפסק דינו:

"נקודת המוצא היא ש"חברה נאורה נמדדת לא רק ביחסה לבני אדם אלא גם ביחסה לבעלי החיים" (מתוך דברי ההסבר להצעת חוק צער בעלי חיים, תשנ"ב-1992, עמ' 298). החובה להגן על בעלי חיים מושתתת על שלושה טעמים. בראש ובראשונה עומד הטעם המוסרי. עמד על כך השופט מ' חשין ברע"א 1684/96 הנ"ל [1], באומרו: "תחושת החמלה שאנו חשים כלפי בעל-חיים שמתעללים בו נובעת ממקום עמוק בלבנו, מרגש המוסר שבנו, רגש הנחרד נוכח פגיעה בחלש ובחסר-ההגנה. צווינו מלידה להגן על החלש, ובעלי-חיים הם חלשים. בעל-חיים ליד האדם הוא כילד, תמים וחסר-הגנה. התעללות בילד תזעזע אותנו וכן היא התעללות בחיה. החיה - כמוה כילד - הינה תמימה. אין היא מכירה ברוע ואין היא יודעת כיצד להתמודד עימו. החיה מתקשה להגן על עצמה מפני האדם, והמלחמה בין האדם לבין החיה היא מלחמה בין מי שאינם שווים. האדם מצווה אפוא להגן על החיה כחלק מן הציווי המוסרי להגן על החלש" (שם [1], בעמ' 858). הטעם הראשון לחובה להגן על בעלי החיים הינו טעם מוסרי "טהור" המנותק מתועלתו של האדם.

הטעם השני לחובה להגן על בעלי החיים הוא טעם "מעורב" של מוסר ותועלתנות. לפי טעם זה, החובה האמורה היא חלק מ"[...]חינוכו של האדם, שלא יהפוך האדם אכזר, שמא תחלחל הקהות והאכזריות בנשמתו" (רע"א 1684/96 הנ"ל [1], פסק-דינו של השופט מ' חשין, בעמ' 861). "המטרה החינוכית של השגת שלמות אנושית" היא שעומדת בבסיס החובה (שם, פסק-דינו של השופט טירקל, בעמ' 873). החובה איננה ערך עצמאי, אלא היא ערובה להגשמת מטרה חיצונית, היא השלמות האנושית. בכך בא לידי ביטוי היסוד התועלתני אשר מושג על-ידי קיום מידות מוסריות. [...]"

בעניינינו, המבקשת וילדיה פנו לבית המשפט בעקבות סירוב הממונה להורות על החזרת הכלבים לחזקת המבקשת בהתאם לסעיף 10א' לחוק הצב"ח. לפי סעיף 10א(ד) לחוק צב"ח, "פסק בית המשפט כי אין להשיב את בעל החיים למבקש, יחולו הוראות סעיף 12". נוסח הסעיף מלמד כי תפקידו של בית המשפט לבחון את הבקשה לגופה בחינה מקורית, ולא כביקורת על החלטה אחרת (ראו גם דעת כב' השו' אינפלד בפרשת ניסני). זכות עמידה

למבקשת יש זכות עמידה לעניין הבקשה.

סעיף 10א. לחוק צב"ח, בגינו הוגשה הבקשה נשואה החלטה זו, מתיר לבעלים של בעל-חיים או למחזיקו להגיש בקשה לבית המשפט בבקשה להשיב את בעל-החיים.

"מחזיק" מוגדר בחוק צב"ח כמי שבעל החיים נמצא ברשותו או באחריותו.

כל הכלבים נמצאו ברשותה של המבקשת, ולפיכך יש למבקשת זכות עמידה בפניה לבית המשפט לגבי כל 43 הכלבים, וזאת מבלי להידרש להכרעה בשאלת בעלות.

בהקשר זה, עוד יוער כי על כל בעלים או מחזיק שחפץ בהשבת הכלבים לפי הסעיף הנדון מוטלת החובה והאחריות להגיש בקשה לבית-המשפט, בעצמו או באמצעות מיופה כוח (בדיוק כפי שהמבקשת, קמילה ושמעון הגישו).

מכיוון שאין בקשה נוספת שהוגשה בעניינם של הכלבים, וחלף זה מכבד סד הזמנים להגיש בקשה מסוג זה, הרי הטענה לפיה יש להשיב למבקשת את הכלבים מכיוון שהם שייכים לאחרים - לא מחזיקה מים.

לגוף הבקשה

בבוא ביהמ"ש להכריע בבקשה להשבת בעלי-חיים לפי סעיף 10א. לחוק צב"ח, עליו לבחון האם הנסיבות בשלן נתפס בעל החיים מצדיקות שלא להחזירו; האם יש יסוד סביר להניח כי הבעלים או המחזיק יעברו עבירה לפי חוק צב"ח; האם מצבו הרפואי של בעל החיים מאפשר את השבתו והאם במקום אליו יושב בעל החיים מתקיימים תנאים נאותים להחזקתו (עפ"א (מחוזי נצ') 71010-12-20 מתן סחייק נ' מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר (נבו 28.01.2021)).

מראיות המשיבה עולה כי תנאי החזקת הכלבים מגיעים לכדי התעללות והפרת חובת הבעלים לטפל בהם ולדאוג לבריאותם. בכך הפרה המבקשת את סעיף 2א לחוק צב"ח האוסר על עינוי, התאכזרות והתעללות בבעלי-חיים. עדויות הווטרינרים היו מגובות בראיות - המהוות תיעוד מפורט למצב הדירה ולמצב הכלבים בעת תפיסתם. כמו כן, הוגשו לביהמ"ש למעלה מ-50 תמונות צבעוניות, שאינן מיועדות לבעלי בטן רכה (בלשון המעטה). תמונה שווה אלף מילים - התמונות מעבירות תחושות קשות, לרבות רחמים וכאב על תנאי המחיה הבלתי סבירים בהם נמצאו הכלבים.

לא בכדי ביקשה ומימשה המשיבה את צו סילוק המפגע.

התמונות שהוצגו ואליהן התייחסה באריכות ד"ר דנית כהן בעדותה הממושכת (עמודים 26-2 לפרוטוקול), מתארות קטסטרופה תברואתית: ציוד שנערם לגבהים גבוהים מבני-אדם, רצפה מוסתרת כמעט לחלוטין, שמיכות, בגדים, מוצרי חשמל מפורקים, מתלה כביסה מפלסטיק, צעצועים, עיתונים, קופסאות, שקיות, פסולת, חומרי ניקיון חשופים - כל אלו (ויותר) מפוזרים בכל מקום, בכל גובה - אם ניתן להניח את זה שם, אזי שם זה יונח. בין כל אלו, מעליהם, מתחתיהם או בתוכם, היו פזורות גם קערות מזון, או מזון מפוזר, רקוב, מעופש, מעורבב עם צרכי כלבים, בלתי ראוי למאכל ככל שיהא.

בין כל אלו, מעליהם, מתחתיהם או בתוכם, שזורים כחלק בלתי נפרד מהציוד, נמצאו גם צואה ושתן מרובים.

בין כל אלו, מעליהם, מתחתיהם או בתוכם, נמצאים גם חרקים, בשפע, מכל מיני סוגים.

בין כל אלו, מעליהם, מתחתיהם או בתוכם, חיו 43 כלבים.

תקנה 2 לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (החזקה שלא לצרכים חקלאיים), תשס"ט-2009 ("תקנות צב"ח") קובע את תכליתן:

"מטרת תקנות אלה לקדם את רווחת בעלי חיים בהיותם בעלי צרכים גופניים, בריאותיים, התנהגותיים, מנטליים וחברתיים; לסיפוק צרכים כאמור זקוקים בעלי חיים המוחזקים על ידי אדם לתנאים הולמים ולהעשרה סביבתית; הואיל וצורכיהם של בעלי חיים, כמו גם האפשרות לספקם, תלווי נסיבות, קובעות תקנות אלה תנאים מזעריים להחזקתם."

בתקנות 3 ו-16 לתקנות צב"ח נקבעים אותם "תנאים מזעריים להחזקתם", להלן התנאים הרלוונטיים לעניינינו: "החזקת בעל חיים

3. (א) לא יחזיק אדם בעל חיים אלא בתנאים כמפורט להלן:

(1) בעל החיים יימצא במרחב מחיה מאוורר;

(2) בעל החיים לא יהיה חשוף לתנאי אקלים ותאורה שחורגים באופן משמעותי מהתנאים המתאימים לסוגו, לרבות מספר שעות חשיכה; אם הוא זקוק לחימום, לקירור, לחשיפה לאור שמש או לתאורה מלאכותית שכוללת קרינת על-סגול (U.V), יסופקו לו תנאים כאמור;

[...]

(4) במבנה המתחם, ברצפתו, במצע שבתוכו ובחומרים שמהם עשויים כל אלה, לא יהיה כדי לגרום נזק ממשי לבעל החיים הנמצא בתוכו, לגופו או לבריאותו;

- (5) המתחם והציוד שבתוכו, לרבות כלי מים ואוכל, יהיו נקיים ולא מלוכלכים בהפרשות גוף או פסולת במידה שאינה סבירה בנסיבות העניין;
[...]
- (13) במתחם שנמצאים בו כמה בעלי חיים יהיו כלי אוכל ומים במספר, במקום, בצורה ובגודל המאפשרים לכל בעלי החיים שבמתחם נגישות חופשית לאוכל ולמים, בלא תחרות ביניהם על המזון או על המים;
[...]
- (ב) לפני אכלוס מחדש של כלוב, ינוקו ויחוטאו הכלוב והציוד שבתוכו, לרבות כלי מים ואוכל ויונח בכלוב מצע נקי.
(ג) מחזיק של בעל חיים יספק לו מזון ומי שתיה כמפורט להלן:
- (1) מזון בכמות, בתדירות ובהרכב תזונתי מתאימים לצרכיו ולהרגלי האכילה של בעל החיים לפי סוגו, מינו, גילו ומצבו הבריאותי;
(2) מזון שאינו מקולקל, מורעל או עבש;
(3) מי שתיה זמינים ונקיים; היה בעל החיים מחוץ למקום החזקתו הקבוע - מי שתיה בכמות ובתדירות המתאימות לצרכיו; בפסקה זו, "מי שתיה" - מים שנתקיימו בהם הוראות תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתיה), התשל"ד-1974.
[...]
- וכן בתקנה 16 לעניין החזקת כלבים:
16. בלי לגרוע מן האמור בתקנות 3 ו-4, לא יחזיק אדם חתול או כלב במתחם אלא בתנאים אלה:
- (1) רצפת המתחם בנויה באופן המאפשר ניקוז מי השטיפה וההפרשות שבכלוב לתעלת ניקוז המובילה למערכת ביוב מתאימה; הוראה זו לא תחול אם מחזיק בעל החיים משתמש באמצעים לאיסוף ההפרשות ומנקה את המתחם בתדירות מספיקה למניעת הצטברות הפרשות, נוזלים ולכלוך;
- (6) לכלב או לחתול במתחם תהיה גישה חופשית למחסה נקי ומוגן משמש, מרוח ומגשם, שבו מקומות מרובץ במספר ובשטח המספיקים למנוחת כל בעלי החיים שבמתחם בו זמנית; שטח המחסה המוגן משמש לא יפחת מהשטח המזערי הנדרש לפי פסקאות (3), (4) ו-(5);
- מהתשתית העובדתית העולה מהתמונות שהוגשו ע"י המשיבה, מעדויות עדי המשיבה, ממצבם הרפואי של הכלבים ומצבם ההתנהגותי על פי בדיקת מקצועית של הרופאים הווטרינריים והמאלף, התגבשה תמונה ברורה וחד משמעית לפיה בדירת המבקשת לא התקיים אף לא אחד מהתנאים המנויים לעיל.
- מדובר בהפרות רוחביות, שיטתיות, ממושכות ונרחבות, שפגעו בכלבים בכל דרך בה ביקש חוק צב"ח להגן עליהם. מצבם הרפואי של הכלבים
- מצבם הרפואי של הכלבים לא מותיר מקום לדמיין את טיב הטיפול, או יותר נכון - היעדר הטיפול בהם. הדו"ח שסומן מש/11 מדווח על מצב רפואי נכון לימים 24/12/24-25/12/24, ומופעים בו גם עדכונים רלוונטיים ממועדים מאוחרים יותר. להלן מספר דוגמאות למצבם הרפואי של הכלבים:

נקבה מספר 2, סובלת משן ימין טוחנת אחורית רקובה, מנשך לא תקין, ניבים כפולים, אבנית וג'נג'ביטיס (מחלת חניכיים), וולווה (אזור איבר המין) נפוחה, פרווה דלילה.

בנקבה מספר 4 קיים חשד להיריון, ציפורניה ארוכות, סובלת מזנב שבור.

זכר מספר 6 לוקה בלשון שמוטה, קושי נשימתי, חרחורים ועיוות במבנה גולגולת.

נקבה מספר 7, מניקה, סובלת מוולווה נפוחה, ציפורניים ארוכות, גירוי עור ברגליים אחוריות, צליעה, קיים חשד לפריקת מפרק ירך או ברך.

נקבה מספר 11, גורה בת חודשיים, סובלת מדלקת עיניים, קיים דימום בסקלדה עין ימין.

נקבה מספר 16, סובלת מדלקת בעין ימין, קיים חשד לכיב קרנית, קיימים כאב, אדמומיות, הפרשות מימיות.

נקבה מספר 17, קיים כיב בעין ימין, צלקת פעילה בקרנית, ניב עליון כפול, חלק גוף אחורי מעוות, מפרקי ברך בווארוס, קרחות בראש ופרווה דלילה.

נקבה מספר 23, שהוזכרה מכבר בשמה - בסיה, סובלת מעודף משקל (5.8 ק"ג), ציפורניים חודרניות, גירויים בכפות הרגליים, דלקות בשתי האוזניים (עם הפרשות שחורות מהאוזניים).

גורות יונקות מספר 28 ו-32 הורדמו בהחלטה רפואית. בבדיקות פתולוגיות נמצאו נגעים המורג'ים בריאותיהן.

נקבה מספר 33, סובלת מהתקרחויות מסביב לעיניים, הפרשות מימיות מהעיניים, וולווה נפוחה, ציפורניים ארוכות באופן שמשנה מנח רגל, עור מעובה ומגורה במפרקי הטרסוס, הליכה שפופה, וצנחת חלק גוף אחורי.

נקבה מספר 36 סובלת מהפרשות מימיות משתי העיניים, ציפורניים ארוכות וזנב שבור.

נקבה מספר 9, זכר מספר 24 ונקבה מספר 41 מקועקעים.

תחלואות הכלבים מרובות, חלקן בגדר מצב רפואי הדורש זמן רב של הזנחה רפואית כדי להתפתח (כגון עור מעובה, עיוותים בהליכה או ציפורניים ארוכות).

אמנם המבקשת טענה כי הכלבים היו בריאים כשהיו במשמורתה, ואם חלו זה התרחש בגלל הזנחה של הרשות הווטרינרית, ואולם המבקשת לא הציגה אף לא ראשית ראיה מקצועית לגבי מצב רפואי תקין (או בכלל) של הכלבים טרם נלקחו ממנה;

ד"ר דנית כהן העידה כי תיעדה את הכלבים ביום בו נתפסו וגם הבדיקה הרפואית הראשונית נעשתה באותו יום (עמ' 26 שו' 11-12).

בית המשפט נותן אמון מלא בעדויות הווטרינרים (עמ' 1, עמ' 2, עמ' 3, עמ' 4) שהיו מהימנות, קוהרנטיות ומגובות בתיעוד מפורט ותמונות. בהקשר זה יצוין כי חזקת התקינות העומדת למשיבה בכלל ולמנהל השירות הווטרינרי המקומי בפרט לא נסתרה;

ובכך שהכלבים הגיעו למתקן המוגן במצב ירוד ולוקים בתחלואות שונות, וכן כי מאז שהינם במשמורת המשיבה הכלבים זוכים לטיפול רפואי, מזון מותאם, תנאי מחייה ראויים ואף אילוף.

יתרה מכך, לא סביר שתחת פיקוח וטרינרי הדוק תתפתחנה תחלואה מרובה ומסיבית כזו כפי שחווים הכלבים.

לפיכך, סופו של דבר, ביהמ"ש דוחה את טענת המבקשת, שנטענה בעלמא, כי הכלבים היו בריאים בדירתה ומצבם הבריאותי הורע רק לאחר שעברו למתקן.

העדר רישיונות וחסיונים:

רוב הכלבים נמצאו בחזקת המבקשת ללא רישיון.

לרובם מוחלט של הכלבים לא ניתן חיסון כנגד כלבת, ואם ניתן הרי שניתן בניגוד לדין. משהגיעו הכלבים למתקן המוגן חוסנו וקיבלו טיפול תרופתי בהתאמה למצבם.

נטען (ולא נסתר) כי המבקשת טענה שהיא מחסנת את הכלבים, אך אם עשתה כן - עשתה זאת בניגוד לחוק.

הרופאים הווטרינריים, ואף הגדילה ועשתה כן כאשר החיסונים שניתנו פגי תוקף.

נראה כי המבקשת רצתה לחסוך כסף על חשבון בריאות הכלבים. כך מסרה המבקשת לפרוטוקול בהתייחס לחיסונים שביצעה:

"ש. מתי צריך לעשות משהו אני הולכת עם הכלבים לוטרינרית בבת ים.

כן אני יכולה לתת חיסונים אם רופא וטרינר מדבר לי"

וכאשר שהווטרינרית הממונה מסבירה למבקשת:

ת. זה אסור על פי חוק.

תקפה אותה המבקשת כדלקמן:

"ש. חוק? 250 ש"ח היא רוצה באחד זה ייקח. איזה חכמה. לקחת 250 שקל לזריקה אחת. זה לא בסדר"

תשובת הממונה הייתה:

"ת. אני לא קובעת את התעריפים. לגדל בעלי חיים עולה כסף ומי שאין לו כסף שלא יגדל."

(מתוך עדותה של הממונה, שורות 8-14, עמוד 36 לפרוטוקול).

ראו גם עדותה של ד"ר דנית כהן, שלא עומתה בחקירה נגדית עם נושא זה (שורות 22,27 בעמוד 11, שורות 4-8

בעמוד 14 לפרוטוקול, חקירה נגדית בעמודים 23-26 לפרוטוקול), מש/11 ומש/23.

יוצא כי המבקשת אף הפרה את חוק הפיקוח (סעיפים 2, 4 לחוק הפיקוח).

תנאי המחיה של הכלבים

בדין הוצגו הוכחות הסותרות באופן ישיר את טענותיה של המבקשת לענין תנאי המחיה והתחזוקה של הכלבים לרבות מצבם הבריאותי.

הדירה חסרת שטח פנוי, נטולת פינה נקייה, ומלאה במקומות המציעים את הסכנה שחפצים יקרוסו עלייך מגבוה -

היוותה מפגע תברואתי המסכן את בריאות הציבור, כפי שהעידו ד"ר דנית כהן וכפי שהעידה הממונה. דירת המבקשת

היתה מלוכלכת והוגדרה כמפגע תברואתי לנוכחים בה וגם לציבור, היו קשים ומתיישים עם עדויות הווטרינרים של

הרשות לגבי מצבם הבריאותי הירוד של הכלבים.

ממכלול העדויות והראיות שהוגשו עולה כי תנאי המחיה של הכלבים היו ירודים ובלתי ראויים - גם לאדם וגם לחיה.

אין איפוא לתמוה שהגיעו תלונות לרשות בשל המיפגע התברואתי על רקע גידול הכלבים בדירת המבקשת, שהפכה

מטרד תברואתי גם לשכנים.

לפי עדותה של ד"ר דנית כהן, תנאי המחיה הינם "מחפירים וקשים, מתחת למינימום הנדרש בחוק" (עמ' 11 שו' 18).

למבקשת ניתנה התראה בדבר הצורך לנקות את הדירה (התראה שנמסרה בביקור של התברואנית ביום 24/12/23, ראו שורה 30 בעמוד 18 לפרוטוקול).

המבקשת טענה בבקשה המקורית כי הדירה נוקתה ע"י חברת ניקיון ומתאימה לקבלת הכלבים חזרה, אלא שבביקורת שנערכה על-ידי מחלקת תברואה ומחלקת רווחה של עיריית אשדוד ב-31/12/23, התברר כי לא חל שינוי במצב הדירה ותנאי המחיה המוצעים וכי "קיים מיפגע תברואתי קשה" (שורה 1 בעמוד 19 לפרוטוקול; ראו גם מש/16 ומש/19).

חזקת השקר

המבקשת נמצאה כמי שאינה דוברת אמת בפרטים מהותיים.

יודגש כי המבקשת לא שיתפה פעולה עם הרשות, סירבה לביקורות, פעמיים טענה שאין לה כלבים וכי הכלבה בסיה מתה (ראו שורות 3-4, 26, בעמוד 4, שורה 17 בעמוד 6, שורה 18 בעמוד 27 לפרוטוקול), ועל כן לטענתה אין צורך להיכנס לדירתה לביקורת.

עת ניסו המבקרים לממש את צו הכניסה וצו התפיסה התנגדה בכח, ובאופן מפתיע נמצאו בדירה 43 כלבים! טענות המבקשת הופרכו.

בדירה נמצאו 43 כלבים, וביניהם בסיה;

תנאי המחיה בדירה היוו מפגע תברואתי, אשר לא סולק על-ידי המבקשת אלא על-ידי הרשות המקומית בהתאם לצו סילוק המפגע;

הכלבים לא מחוסנים כדין;

לא משובבים כדין;

מצבם הרפואי של הכלבים היה ירוד בעת תפיסתם, והלה סובלים וסבלו מתחלואות רבות.

אף במהלך הדיון, המבקשת טענה כי קמילה מתגוררת עימה כשנה לפני שנלקחו הכלבים (עמוד 1 לפרוטוקול שורה 22) בעוד שקמילה מסרה, כי מתגוררת עם המבקשת מתקופת המלחמה (עמוד 1 ש' 24).

על פניו קיימת סתירה בין עדותה של המבקשת לדברי בתה קמילה.

למעשה גם יש קושי לייתן אמון בקמילה אשר סתרה לא רק את אמה אלא גם את עצמה, כאשר במפגש שהיה לקמילה ביום 26/11/23 עם נציגי הרשות הווטרינרית, עת יצאה מהבנין בו נמצאת דירת אמה המבקשת, היא טענה כי היא אינה מתגוררת עם אמה וכי אין לה מפתח לדירה (עמוד 7 לפרוטוקול, שורות 5-8).

תמוה כי מחד תשובתה לווטרינרים בנובמבר 2023 היא כי אינה חיה עם אמה, ומאידך תשובתה לביהמ"ש היא כי חיה עם אמה מאז המלחמה -למעלה מחודש לפני מועד הביקור המצויין לעיל.

עוד טענה קמילה, כי אמה מאושפזת בקפלן.

גם המבקשת מסרה בשיחה טלפונית מיום 26.11.23 לוטרינרית ד"ר ילנה אביזמר, שהיא מאושפזת בבית חולים (שורה 22 בעמוד 27 לפרוטוקול).

מבדיקה שנערכה ע"י ד"ר דנית כהן, התברר כי גם קמילה וגם המבקשת נמצאו משקרות בעניין זה. מבית חולים קפלן נמסר כי המבקשת כלל לא היתה מאושפזת בקפלן מ-2009 (עדות עמ' 1 שורות 7-4 בעמוד 9 לפרוטוקול).

באשר לכמות הכלבים השייכים למבקשת, לקמילה או לשמעון, אף המספרים משתנים מעת לעת ומעדות לעדות. המבקשת עצמה, קמילה או שמעון, הפריכו חלק מטענותיה הרשומות בבקשה המקורית.

בבקשה המקורית טענה המבקשת כי 5 מהכלבים שנמצאו שייכים לחברתה, והיתר שלה ושל ילדיה. בחילופי הדוא"ל שצורפו לבקשה המקורית:

1. בדוא"ל ששלחה קמילה ביום 28/12/23, ביקשה לשלם מחצית מהתשלום הנדרש כי "חצי כלבים של אמא שלי וחצי של אנשים אחרים".
2. בדוא"ל שנשלח מהחשבון של קמילה ביום 24/12/23, על-ידי שמעון, ביקש שיחזרו אליו 7 כלבות ששייכות לו.
3. בדוא"ל שנשלח על-ידי קמילה (תאריך לא מוצג בצילום) כתבה "... 15 גורים, ... 4 גורים בני חודש. כל הזכרים והגורים שהם לקחו הם שלי".

בבקשות לבית המשפט:

קמילה הגישה לביהמ"ש בקשה נפרדת להשבת 12 כלבים, שלטענתה שייכים לה.

שמעון הגיש לביהמ"ש בקשה נפרדת להשבת 9 כלבים, שלטענתו שייכים לו והוא סותר את טענתו במייל ש 7 כלבות שייכות לו.

הגידול לכאורה במספר הכלבים השייכים לשמעון, עת שהו הכלבים במתקן המוגן, לא הגיוני. אדרבא, בצער רב, מספר הכלבים פחת מאז נלקחו למתקן המוגן.

בנוסף, נתפסו 8 זכרים, ולמיטב בחינתו של ביהמ"ש - 8 גורים (ראו מש/11). מדובר בסך של 16 כלבים. לא 12 כפי שטענה קמילה בבקשה לבית המשפט, ולא 15 גורים וכל הזכרים כפי שציינה קמילה בדוא"ל שצורף לבקשה המקורית.^[4]

בבקשה מיום 16 בינואר 2024 כתבה המבקשת שהכלבים שייכים למספר אנשים.

בבקשה מיום 6 בפברואר 2024 כתבה המבקשת "חצי מהכלבים שלקחו ב-17/12/23 אני גידלתי לבד" - מה שעולה בקנה אחד עם הדוא"ל שצורף לבקשה המקורית.

בסוף חקירתה הנגדית, הציגה המבקשת לד"ר אביזמר גרסתה: "זה לא שלי כלבים. את יודעת שזה לא הכלבים שלי?".

ביהמ"ש פנה למבקשת ושאל אותה אם היא אומרת שהכלבים לא שלה, ותשובתה הייתה "כלום כלום כלום" (שורות 1-8, עמוד 29 לפרוטוקול).

לאחר מכן חידדה ואמרה שיש כלבים שהם לא שלה אלא של חברה שלה (שורות 13-14, עמוד 29 לפרוטוקול).

בסוף הדיון שוב ניסה בית המשפט לעמוד על שאלת שייכות הכלבים למבקשת, שאל שוב כמה מהכלבים שייכים לה (שורות 16-33 בעמוד 38, ושורות 1-9 בעמוד 39 לפרוטוקול) כמפורט להלן:

"ת. לשאלת בית המשפט זה נכון שהיו לי 5 כלבים זקנים .

ש. בית משפט: אבל מצאו אצלך 43 כלבים

ת. נכון.

ש. של מי 38 כלבים?

ת. 3 אני עושה הזמנה מרוסיה.

ש. נשאר 35.

ת. עכשיו יש חבר שי, היא (מצביעה על בתה) רוצה שכירות הולך, הבחור נגמר. עכשיו חדש בחור. 12 כלבים שלה. 9 בן שלי שמעון שמחה הוא בצבא עכשיו. אחרון של החברות לודה, לנה וליליה. ליליה גרה בבלארוס. לודה ברחה מבית משפט. לנה באסותא, לנה הרבה זמן הייתה גרה באשדוד עכשיו היא קיבלה בית במדינה ועברה לגור במקום אחר, אני לא הולכת שם. היא באה לבית שלי. היא גרה איפה דתיים הרבה. שמעון רוצה לעשות אני אחרי צבא רוצה לעשות עסק, אני לא אומרת לו, לא. ש. ממה שאת אומרת 12 כלבים שייכים לקמילה הבת? ת. כן היא מטפלת טוב ש. 9 כלבים שייכים לשמעון? ת. כן ש. יתר הכלבים שייכים לחברות? ת. כן גם שלי כמה כלבים ש. כמה שלך? ת. אני לא עושה חשבון אני חושבת 14-15. סליחה, 15 אבל יש שם תינוקים, גורים. ש. מתוך ה 43 כלבים 28 כלבים לא שלך? ת. 18 כלבים לא שלי. אני רוצה לקחת את הכלבים שלי הביתה. לשאלת ביהמ"ש: למה את מחזיקה כלבים של מישהו אחר, אני משיבה שבגלל שמלחמה חברה הולכת לבלרוס. אני רוצה את הכלבים שלי." פעם אחת טענה המבקשת שמחצית ממספר הכלבים שייך לה, פעם אחרת 14 כלבים, פעם שלישית 15 כלבים, לקראת הסוף התייחסה ל-18 כלבים, ובסיום טענה לבעלות על 25 כלבים. באשר למספר הכלבים השייכים כביכול לקמילה - מצד אחד נטען ל-12 כלבים אך גם נמסר תיאור שכל הזכרים וכל הגורים שייכים לקמילה, שלספירת ביהמ"ש מספרם הכולל הוא - 16 (הגם שבדוא"ל שצורף לבקשה המקורית נמסרו מספרים שאף אינם עולים בקנה אחד עם 8 זכרים ו-8 גורים). באשר למספר הכלבים השייכים לשמעון נטען ל-7 כלבים ולאחר מכן ל-9 כלבים. הגם שלמבקשת מעמד בבקשה כמי שמחזיקה בכלבים, ניכר כי היא מנסה להרחיק עצמה מבעלות על רוב הכלבים או לפחות מחציתם, יתכן מתוך מחשבה מוטעית, שטענה שהכלבים שייכים לאחרים תועיל להשבתם לחזקתה.

גרסאות המבקשת וילדיה לעניין מספר הכלבים משתנות חדשות לבקרים.
לא ברור מי מהכלבים שייך למבקשת. לא ברור מי מהכלבים לא שייך למבקשת.
לא ברור מי מהכלבים שייך לקמילה. לא ברור מי מהכלבים לא שייך לקמילה.
לא ברור מי מהכלבים שייך לשמעון. לא ברור מי מהכלבים לא שייך לשמעון.
מה שכן ברור הוא שלא ניתן לסמוך על עדות המבקשת ואף לא על המפורט בבקשות המבקשת, קמילה ושמעון.
לפי חזקת השקר מי שמשקר לביהמ"ש ביודעין - תוכל כל עדותו בפני ביהמ"ש להיקבע כלא אמינה. קל וחומר, כאשר השקר נאמר לגבי נושא מרכזי לדיון, המצוי בליבת המחלוקת (ראו ע"א 765/18 שמואל חיון נ' אלעד חיון (נבו) 01.05.2019)).

הפעלתה של חזקה זו נתונה לשיקול דעת הערכאה הדיונית, אך נפסק: "הפעלתה של חזקה זו (להלן: חזקת השקר) במקרה של בעל דין אשר מוסר ביודעין עדות שקרית בנושא מרכזי להתדיינות, המצוי בליבת המחלוקת, הינה ברורה ומובנת מאליה." (שם, פסקה 28 לפסק דינו של השופט שטיין).

במקרה דנן, ביהמ"ש בוחר להפעיל את חזקת השקר לעניין הטענות שהועלו במסגרת הבקשה המקורית. מהראיות שהוצגו בפני ביהמ"ש ניכר כי המבקשת לא מסרה אמת ביותר מסוגיה אחת העומדת בליבת המחלוקת. לכן לא יינתן אמון בכל טענה אחרת, שהועלתה בבקשה המקורית, עוד בטרם אלו הופרכו ע"י עדויות של הוטרנירים הן של השירות הוטרנירי המקומי והן של הממונה ממשרד החקלאות, בין אם על פי עדותם בבית המשפט ובין אם על פי המסמכים, התמונות והסרטונים שהוצגו.

לסיכום

מכל המקובץ לעיל עולה, כי המבקשת החזיקה את הכלבים בתנאים קשים, לא נתנה להם מזון בהתאם לגילם וצרכיהם, לא העניקה להם טיפול נאות המתחייב מגילם ומצבם הבריאותי, הייתה אדישה לצרכיה הכלבים והתנאים בהם שהו הכלבים ומצבם הבריאותי כפי שנמצא עת נתפסו מתמדים כי חוו עינוי, הזנחה והתעללות.

לכלבים נגרם סבל וייסורים ללא הצדקה עת שהו בדירת המבקשת.

נציגי המשיבה סבורים, כי אין להשיב את הכלבים למבקשת אף לא בקביעת תנאים (מש/3 עמ' 31 שו' 17, מש/4 עמ' 35 שו' 19-7, 17). הממונה נימקה את עמדתה בכך: "לאורך כל הזמן הזה היא לא שיתפה פעולה וגידלה את בעלי החיים בצורה מסכנת חיים. בוודאי שהיית הזנחה והתעללות ובניגוד לחוק צער בע"ח." (שורות 30-31, עמוד 35 לפרוטוקול).

בנסיבות העניין הממונה ביקשה מביהמ"ש לתת צו לאסור על המבקשת מלהחזיק בעלי-חיים לתקופה שייקבע (שורות 28-29, עמוד 35 לפרוטוקול).

הגם שהמבקשת לא הסתפקה בהפרת חוק צב"ח ותקנות צב"ח, אלא גם ביצעה הפרות על חוק הפיקוח, חוק הרופאים הוטרנירים ועל פקודת הכלבת, לביהמ"ש אין סמכות לאסור על החזקת בעל-חיים אינה נתונה לבית המשפט במסגרת ההליך דנן. סעיף 17(ו) לחוק צב"ח מקנה לביהמ"ש סמכות להגביל אדם שהורשע בעבירה לפי סעיף 2 לחוק צב"ח מלהחזיק בעל חיים לתקופה שיקבע, בכפוף לאמור בסעיף. ואולם, ההליך שבפני מתקיים במסגרת בקשה להשבת כלבים, ולא בהליך פלילי, ועל כן הסמכות הרלוונטית לא נמצאת בידי מותב זה, בהליך בו עסקין.

בפסיקה נקבע, כי אי עמידה בתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (החזקה שלא לצרכים חקלאיים), תשס"ט-2009 ("תקנות צב"ח"), אשר נחקקו מכוח חוק צער בעלי חיים כדי לקדם את רווחת בעלי החיים תוך קביעת תנאים מזעריים להחזקתם, יכולה להקים חשד לעבירה על סעיף 1א2(א) לחוק צב"ח (עפ"א (מחוזי נצ') 71010-12-20 מתן סחייק נ' מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר (נבו 28.01.2021)). לעניין זה כמות ההפרות, איכותן והיקפן יכולים לבסס יסוד סביר להניח שהמבקשת תעבור עבירה לפי הוראות חוק צב"ח, עד כדי ביסוס דחיית הבקשה הנדונה - והרחקת הכלבים מהמבקשת לצמיתות (ראו עפ"א (מחוזי נצ') 71010-12-20 מתן סחייק נ' מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר (נבו 28.01.2021), ת"א (שלום נת') 68747-02-20 יצחק חיון נ' משרד החקלאות ופיתוח הכפר הלשכה המשפטית (נבו 13.03.2020), ת"א (שלום קריות) 10427-07-16 סגל מרקוביץ נ' מדינת ישראל - משרד החקלאות לפיתוח הכפר (נבו 03.08.2016)). במקרה דנן אכן מדובר בריבוי עבירות. למבקשת הסטוריה בהחזקת כלבים בניגוד לחוק צב"ח. המבקשת לא שיתפה פעולה עם הרשות, לא איפשרה קיום ביקורות ואף התנגדה בכוח לפיקוח ולקיום צווי בית-משפט. חוסר שיתוף פעולה מצד המבקשת הן בעבר והן בהווה, הנסיבות בהן נלקחו הכלבים, הסביבה ממנה נלקחו הכלבים, בעיותיהם הרפואיות וההתנהגותיות של הכלבים בעת נתפסו, העבירות אותן ביצעה המבקשת והשקרים הבוטים של המבקשת, שהופרכו בראיות המשיבה, כל אלו מצביעים, כי לא ניתן לסמוך עליה - לא בהווה ולא בעתיד. בית המשפט התרשם, כי המבקשת, ונראה שגם ילדיה, אם אכן הינם בעלים של חלק מהכלבים, אינם מבינים את הצרכים המיוחדים להם זקוקים הכלבים, שהפכו חסרי ישע בדירת המבקשת. בנסיבות המתוארות, ונוכח התנהלותה של המבקשת למול גורמי הפיקוח המקומיים והממשלתיים, אשר אופיינה בחוסר שיתוף פעולה, באלימות פיזית, באלימות מילולית ובשקרים, אין מקום לשקול התחייבות מצד המבקשת וקביעת תנאים להשבת הכלבים או חלקם, הואיל וקיים יסוד סביר להניח, שהיא תעבור עבירה לפי חוק צער בעלי חיים (ראו למשל : ת"א (שלום קריות) 10427-07-16 סגל מרקוביץ נ' מדינת ישראל - משרד החקלאות לפיתוח הכפר (נבו 03.08.2016)). ביהמ"ש מוצא כי הוצאת הכלבים היתה הכרחית - בבחינת הצלת חיי הכלבים וחילוצם מתנאי הזנחה והתעללות - אם יושבו הכלבים אל המבקשת קיים חשש כבד וממשי, כי המבקשת תעבור עבירה לפי חוק צב"ח. מסקנות בית המשפט באשר לבקשה המקורית מלמדת בהכרח, גם כי לא נפל פגם בשיקול הדעת שהופעל על ידי הממונה בהחלטתה מיום 23/12/23 לאור הראיות והממצאים, שנמצאו והיו בפניה ובפני בית המשפט. בשולי ההחלטה יצוין כי הממונה התייחסה בעדותה, לכך שדירתה של המבקשת נחשבת כ"מתקן" לפי הדין. הכרעה בסוגיה זו היא בבחינת למעלה מן הצורך בעניינינו, ואין צורך להידרש אליה נוכח ההכרעה לעיל. עם זאת, בית המשפט ער למספר הכלבים שנתפסו והיחס בין הזכרים לנקבות המלמד בעליל כי הדירה שימשה להרבעת הכלבים, לרבות לפרסומים באינטרנט של תמונות הכלבים במטרה למכור אותם. כל אלו מלמדים שמטרת החזקתם בדירת המבקשת - היתה לצורכי רווח כלכלי. לכלבים נגרם סבל וייסורים ללא הצדקה עת שהו בדירת המבקשת. סופו של דבר, "כוונה" או "רצון" אין יסוד נדרש לביסוס עבירות על חוק צב"ח (פרשת חמת גדר).

ביהמ"ש נדרש להחליט האם קיים סיכוי סביר שהמבקשת תעבור עבירות על חוק צב"ח ביחס לכלבים אם לא ולא בשאלת אהבת המבקשת לכלבים.
למרבה הצער התשובה לשאלה זו חיובית.
בפני ביהמ"ש הונחה בפני תשתית עובדתית רחבה המלמדת על יחס המבקשת לכלבים: על תת-תנאי החזקתם, ללא כל פיקוח רפואי ווטרינרי ואף בהתעלמות ממצבים רפואיים הדורשים טיפול, באופן בו לא ניתן להבטיח את בריאותם, רווחתם ותנאי מחייתם של הכלבים תחת פיקוחה של המבקשת.
ההפרות הרחבות, השיטתיות, הממושכות, התנהלות המבקשת מול גורמי הפיקוח ומכלול הראיות שהועמדו לעיון ביהמ"ש על-ידי המשיבה מקימות חשש כבד וממשי שהמבקשת תעבור עבירות לפי חוק צב"ח.
לאור כל האמור לעיל הבקשה להשבת הכלבים נדחית.
במידה והממונה תחליט להפעיל סמכותה בהתאם להוראות סעיף 12(ג) לחוק צב"ח, ולהתנות את מסירת הכלבים בקבלת תשלום, דין התמורה שתתקבל יהא להיכנס לקופת השירות הווטרינרי של עיריית אשדוד - לטובת כיסוי עלויות הטיפול הרפואי בכלבים.
לאור העלות שהושתה על משלם המיסים מעצם קיום הדיון, מבלי שהועלתה כל טענה קונקרטית מצד המבקשת, ומעצם התארכות הדיון לאורך כל היום, מוטלות בזאת על המבקשת תשלום הוצאות למשיבה על סך ₪ 1,500 שישולמו תוך 45 יום.
חסד נעשה עם שמעון וקמילה שלא מוטלות עליהם הוצאות אף שהגישו בקשות סרק, שאינן מגובות בראיות, שיש בהן כדי לבזבז משאב שיפוטי- משאב ציבורי, ולא יוטלו עליהם הוצאות.
זכות ערעור לבית המשפט המחוזי.
ניתנה היום, י' אדר ב' תשפ"ד, 20 מרץ 2024, בהעדר הצדדים.

[1] באמצעות ד"ר דנית כהן, עמ"ש/1, הוגשו מוצגים מ"ש/1-מ"ש/23.

[2] באמצעות הוגשו מוצגים מ"ש/24-מ"ש/24א.

[3] באמצעות הממונה הוגש מוצג מ"ש/25.

[4] בבקשה המקורית קמילה כתבה (בשרשור דוא"ל שצורף לבקשה) שהזכרים והגורים שלה. באותו דוא"ל היא כתבה שנלקחו 15 גורים 4 כלבות בהיריון 4 גורים בני חודש", ככה שלא ברור כמה גורים יש לטענתה (15 או 19). חישוב לפי "15 גורים" מהווה את המספר המינימלי אליו התייחסה קמילה בדוא"ל, ואף הוא גבוה מהמספר שציינה בבקשה שהגישה לבימ"ש ב-17/1/24. במסגרתה ציינה אף 12 כלבים.